

Avalaht>Kohtumenetlused>Videokonverentsid>Tõendite kogumine videokonverentsi vahendusel

Tõendite kogumine videokonverentsi vahendusel

Bulgaaria

1 Kas tõendeid on võimalik koguda videokonverentsi teel kas taotleva liikmesriigi kohtu osalemisel või otse asjaomase liikmesriigi kohtu poolt? Kui jah, millised riiklikke menetlusi ja õigusakte kohaldatakse?

Jah, tõendeid võib koguda mõlemal viisil. Menetlused on välja töötatud *ad hoc* põhimõttel. Bulgaaria õigusaktides ei ole ette nähtud sätteid videokonverentsi kohta, kuid see ei ole ka keelatud. Taotlused koguda tõendeid, sealhulgas videokonverentsi teel, esitatakse sellele rajoonikohtule, kelle geograafilises tööpiirkonnas neid koguda tuleb (2008. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Grazhdanski protsesualen kodeks – GPK*) artikli 617 lõige 1). Bulgaarias võib anda loa tõendite vahetuks kogumiseks see regionaalne kohus, kelle geograafilises tööpiirkonnas on kavas tõendeid vahetult koguda (2008. aasta GPK artikli 617 lõige 2). Pädeva kohtu võib leida Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis / Euroopa õigusatlases leiduva otsinguvahendi abil. Taotlus peab sisaldama selliseid üksikasju nagu menetlusosaliste nimi ja aadress, kohtuasja olemus ja sisu, tõendite kogumise kirjeldus jne. Kasutada tuleb järgmisi vorme: vorm A: tõendite kogumise taotlus (kooskõlas artiklitega 10–12); vorm I: tõendite vahetu kogumise taotlus (kooskõlas artikliga 17). Bulgaarial ei ole ja ta ei ole sõlminud ELi teiste liikmesriikidega lepinguid ega kokkuleppeid, et hõlbustada tõendite kogumist, mis on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1206/2001. Määruse (EÜ) nr 1206/2001 kohaldamine on ülimuslik Bulgaaria ja teiste liikmesriikide vahel sõlmitud lepingute nende osade suhtes, milles käsitletakse tõendite kogumist tsiviil- ja kaubandusasjades.

2 Kas esineb piiranguid isikute ringi suhtes, keda võib videokonverentsi teel küsitleda – näiteks, kas videokonverentsi teel võib küsitleda vaid tunnistajaid või ka eksperte ja osalisi?

Ei, selliseid piiranguid ei ole. Erinevalt kriminaalmenetluse seadustikust (*Nakazatelen protsesualen kodeks – NPK*) ei sisalda Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustik videokonverentsi teel tõendite kogumist käsitlevaid erisätteid ning asjaomane kohus, kelle geograafilises tööpiirkonnas tõendite kogumine on ette nähtud, võib otsustada, milliseid isikuid tuleks sel viisil küsitleda (GPK artikli 617 lõiked 1 ja 2). GPK kohaselt võib küsitleda nii tunnistajaid kui ka eksperte ning kohtuasja pooli. Alaealisi võib küsitleda ainult nende seadusliku esindaja juuresolekul ja alla 10aastasteid lapsi küsitleda ei tohi (lastekaitse seaduse (*Zakon za zakrila na deteto*) artikkel 15)).

3 Kas esineb piiranguid tõendite liikide suhtes, mida võib videokonverentsi teel koguda?

Ei, selliseid piiranguid kehtestavaid sätteid ei ole. Kui taotluse esitanud kohtul või taotluse saanud kohtul puudub juurdepääs videokonverentsi seadmetele, saab need seadmed kohtutele anda kokkuleppe alusel.

4 Kas esineb piiranguid selle suhtes, kus tuleks isikut videokonverentsi teel küsitleda – st kas küsitlemine peab toimuma kohtus?

Isikuid küsitletakse tavaliselt asjaomase kohtu hoones kooskõlas GPK artikli 163 lõikega 1. Olulistel põhjustel võib küsitlemise korraldada ka väljaspool kohtu ruume, tingimusel et videokonverentsi teel tõendite kogumiseks on olemas tehnilised seadmed ja kohtuasja pooltele on saadetud osalemise kutse.

5 Kas videokonverentsi teel peetavaid ülekuulamisi tohib salvestada? Kui jah, kas selline võimalus on loodud?

Videokonverentsi teel võib ülekuulamisi korraldada ainult poolte nõusolekul (GPK artikkel 148). Ülekuulamise salvestamise õigus on ainult videokonverentsi korraldaval üksusel. Sellel kohtul, kelle geograafilises tööpiirkonnas ülekuulamine korraldatakse, on õigus otsustada, kas videokonverentsi teel toimuv kuulamine tuleb salvestada. Ülekuulamist võib teha helisalvestise. Sellist helisalvestust hoitakse andmekandjal, mis on kohtuasja materjalide osa.

6 Mis keeles tuleb ülekuulamine läbi viia: kui taotlused tehakse artiklite 10–12 kohaselt; ja kui tõendeid kogutakse vahetult artikli 17 kohaselt?

Kõikides Bulgaaria kohtutes korraldatakse ülekuulamised ametlikus keeles (ehk bulgaaria keeles) ja vajaduse korral kutsutakse tõlk. Kui artiklite 10–12 kohaselt taotletakse tõendite kaudset kogumist, kasutatakse taotluse saanud kohtu keelt. Kui taotletakse tõendite vahetu kogumist kooskõlas artikliga 17, kasutatakse taotluse esitanud kohtu keelt sõltuvalt pädeva regionaalse kohtu määratud tingimustest.

7 Kui vajatakse tõlke, kes vastutab nende leidmise eest mõlemat liiki ülekuulamiste puhul ja kus peaks olema tõlkide asukoht?

Bulgaaria õigusaktid seda küsimust ei reguleeri. Tõlgid kutsutakse *ad hoc* põhimõttel ning selleks tagab taotluse esitanud kohus ülekuulatavale isikule vajaduse korral tõlgi abi. Taotluses täpsustab taotluse esitanud kohus keele, mida tuleb kasutada, ja teavitab taotluse saanud kohut. Taotluse esitanud kohus ja taotluse saanud kohus võivad vajaduse korral taotleda menetluse toimumist täielikult või osaliselt võõrkeeles. Taotluse esitanud liikmesriigi või ülekuulatava isiku taotlusel tagab taotluse saanud liikmesriik vajaduse korral tõlgi kohalolu.

8 Millist menetlust kohaldatakse ülekuulamise korraldamiseks ja isiku teavitamiseks küsitlemise aja ja koha kohta? Kui palju aega tuleks ette näha ülekuulamise kuupäevast teavitamiseks, et isik saaks ülekuulamise toimumisest piisavalt vara teada?

Kui palju aega tuleks ette näha ülekuulamise kuupäevast teavitamiseks, et isik saaks selle toimumisest piisavalt vara teada? Bulgaaria õigusaktid seda küsimust konkreetselt ei reguleeri, kuid kohaldada tuleks üldeeskirju kohtuistungite korraldamise ning tunnistajatele, pooltele ja ekspertidele osalemiskutse saatmise kohta kooskõlas GPKga. Isikutele tuleb saata eelteatis piisavalt aegsasti, st vähemalt seitse päeva enne kavandatud kohtuistungiku kuupäeva (GPK artikli 56 lõige 3). Videokonverentsi teel ülekuulamise korraldamine toimub vastavalt taotluse saanud riigi seadustele.

9 Millised on videokonverentsi kasutamise kulud ja kuidas neid tasutakse?

Bulgaaria kohus ei määra videokonverentside eest tasu. Taotluse esitanud kohus tagab ekspertidele ja tõlkidele makstud tasude ja videokonverentsiühenduse korraldamisega seotud kulude hüvitamise. Taotluse saanud kohtu taotlusel peaks taotluse esitanud kohus tagama videokonverentsiseadmete kasutamisest tulenevate kulude hüvitamise.

10 Kas on nõudeid selle tagamiseks, et otse taotleva kohtu poolt küsitletavat isikut teavitatakse sellest, et see toimub vabatahtlikkuse alusel?

Bulgaaria menetlusõigus sisaldab selles küsimuses erisätteid. Põhimõtteliselt võib määruse (EÜ) nr 1206/2001 artikli 17 kohaseid tõendite vahetu kogumise taotlusi täita ainult vabatahtlikkuse alusel, ilma sunnimeetmeid rakendamata. Tunnistaja ülekuulamise alguses selgitab Bulgaaria kohus talle menetlusõigusi ja -kohustusi, juhul kui tunnistajat ei esinda advokaat. Ülekuulataval tunnistajal on GPK artikli 166 kohaselt õigus ütluste andmisest keelduda.

11 Millist menetlust kasutatakse küsitletava isiku identiteedi kontrollimiseks?

Kohaldatakse taotluse saanud riigi õigusakte. Kui isikut küsitletakse tunnistaja või eksperdina, siis tehakse GPK artikli 170 kohaselt tema isikusamasus kindlaks isikutunnistuse alusel; selgitatakse välja, kas tegemist võib olla huvitatud isikuga, ja tuletatakse talle meelde seadusest tulenevat vastutust valeütluste andmise korral (NPK artikkel 290).

12 Millised on kohaldatavad vande andmise nõuded ja millist teavet vajab taotlev kohus, kui artikli 17 kohase tõendite otsese kogumise raames nõutakse vande andmist?

Kui tõendeid kogub vahetult taotluse esitanud Bulgaaria kohus kooskõlas artikliga 17, kohaldatakse GPK artikli 170 lõiget 2, küsitletav tunnistaja või ekspert lubab rääkida tõtt, ning teda hoiatatakse kriminaalvastutuse eest, mida tuleb tal kanda valeütluste andmise või ebaõige eksperdiaruande koostamise korral (NPK artiklid 290 ja 291).

13 Mida on tehtud selle tagamiseks, et videokonverentsi toimumise asukohas on kontaktisik, kellega taotlej kohus saab suhelda, ja et ülekuulamise päeval on kohal ka isik, kes seab videokonverentsi seadmed töökorras ja tegeleb võimalike tehniliste probleemidega?

Bulgaaria kohtutel on nõutavate arvutioskustega süsteemihaldurid, kellel on võimalik videokonverentsi korraldamisel osaleda ja oma vastavaid kohustusi täita. Tehniliste probleemide ilmnemisel võtab süsteemihaldur ühendust asjaomase kohtuga ja tagab, et isikute ülekuulamine videokonverentsi teel toimub sujuvalt.

14 Millist lisateavet taotlevalt kohtult nõutakse?

Taotluse esitanud kohtu ja taotluse saanud kohtu vahel videokonverentsiühenduse loomiseks võib minna vaja täiendavat tehnilist teavet.

Viimati uuendatud: 30/08/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.